

Universitatea Babeș–Bolyai, Cluj–Napoca
Facultatea de Istorie și Filosofie
Anul universitar 2010-2011 Semestrul II

I. Informații generale despre curs, seminar, lucrare practică sau laborator

Titlul disciplinei: Managementul conflictelor militare în lumea antică

Codul:

Numărul de credite:5

Locul de desfășurare: sala 109

Programarea în orar a activităților: marți, 14-16

II. Informații despre titularul de curs, seminar, lucrare practică sau laborator

Nume, titlul științific: Găzdac Cristian, doctor; CS III Institutul de Arheologie și Istoria
Artei Cluj-Napoca

Informații de contact (adresă e-mail, eventual nr. de telefon):

cgazdac2000@yahoo.co.uk

Mobil: 0745592037

Ore de audiență: Marți, ora 14-16

III. Descrierea disciplinei:

Obiectivele cursului. Familiarizarea cursanților cu analiza, studiul și înțelegerea mentalității de grup și individuale privind existența sau non-existența gestionării conflictelor militare în antichitate prin prisma conceptelor contemporane asupra subiectului.

Conținutul cursului. Cursul debutează cu primele cunoștințe, teoretice și practice, de studiul și analiză a terminologiei legate de managementul conflictului. Ulterior, prin analiza a izvoarelor literare antice, sculpturale, numismatice și epigrafice și artefactelor militare se va urmări înțelegerea fenomenelor incluse în managementul conflictului: cauză, pretext, rezoluție, tactică și strategie, pre-, pe durata, post-conflict; efectul de scurtă și lungă durată al conflictului. Alte aspecte pe care cursul le va releva vor fi perceperea vieții cotidiene, a mentalului individual și colectiv prin prisma interferenței conflictului și a managementului său. Se vor analiza și interpreta mesajul sursei, imaginarul conflictului, paralelismul dintre studii de cazuri antice cu cele din contemporaneitate.

Competențele dobândite prin absolvirea disciplinei. Dobândirea de cunoștințe și formarea unor algoritmi care să permită ulterior atât studiul managementului conflictului pe studii de caz care să aibă ca finalitate posibilitatea evitării conflictului militar pentru societatea actuală.

Metode utilizate în cadrul predării: Predare, dialog, studiu pe material, prezentări audio-video.

IV. Bibliografie obligatorie:

A.S. Bradford, *With Arrow, Sword, and Spear. A History of Warfare in the Ancient World*, London, 2001

M.J. Butler, *International Conflict Management*, Routledge, 2009

S. Chrissanthos, *Warfare in the Ancient World*, Washington, 2008

F. de Coulanges, *Cetatea antică*, București 1984

M. van Creveld, *The art of war. War and military thought*, London, 2000

- A. Goldsworthy, *Roman Warfare*, London, 2000
- N. Hannestad, *Monumentele publice ale artei romane*, vol. I-II, București, 1989.
- V.D. Hanson, *The wars of the Ancient Greeks. And their Invention of Western Military Culture*, London, 1999
- I. Henderson, Cedric de Coning, *Conflict Management for Peacekeepers and Peacebuilders Handbook*, Umhlanga Rocks, 2007
- Chr. Howgego, *Istoria antică prin monede*, Cluj-Napoca, 2005.
- D. Morton, *The Handbook of Conflict Resolution : Theory and Practice*, Wyley&Sons, 2000
- A.P. Rodt, *ESDP military conflict management operations: 2003-2009*, PhD thesis submitted to the University of Nottingham August 2009
- N.R. Garoupa, J.E. Gataz, *A Theory of International Conflict Management and Sanctioning*, June 2000 (pdf version), 1-27
- War and Peace in Ancient and Medieval History*, (eds. P. de Souza, J. France), Cambridge, 2008

Bibliografia se află la titularul cursului și va fi pusă la dispoziția studenților.

V. Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei:

Suport de curs, prezentare power point, prezentări audio-video, hărți - asigurate de titularul cursului;

VI. Planificarea /Calendarul întâlnirilor și a verificărilor/examinărilor

intermediare:

Săptămâna 1. Curs 1. Managementul conflictului – elemente componente

Concepte de bază, cuvinte cheie: managementul conflictului, cauză, efect, rezoluție, tactică, strategie, nivel conflictual.

Bibliografie:

- D. Lanz, *Conflict Management and Opportunity Cost: the International Response to the Darfur Crisis*, *FRIDE. Comment*, September 2008
- I. Henderson, Cedric de Coning, *Conflict Management for Peacekeepers and Peacebuilders Handbook*, Umhlanga Rocks, 2007
- D. Morton, *The Handbook of Conflict Resolution : Theory and Practice*, Wyley&Sons, 2000
- A.P. Rodt, *ESDP military conflict management operations: 2003-2009*, PhD thesis submitted to the University of Nottingham August 2009
- N.R. Garoupa, J.E. Gataz, *A Theory of International Conflict Management and Sanctioning*, June 2000 (pdf version), 1-27

Săptămâna 2. Curs 2. Autorii antici – naratori ai managementului conflictului militar?

Concepte de bază, cuvinte cheie: narațiunea istorică, viziune și percepție, obiectivitate și subiectivitate

Bibliografie:

- Titus Livius, De la fondarea Romei, București, 1997
Ammianus Marcellinus, *Istorie romană*, București, 1998
Publius Cornelius Tacitus, *Istorie*, București, 1992
Publius Cornelius, *Anale*, București, 1995
Tucidide, *Istoria războiului peloponezic*, București, 1996
Aristotel, *Politica*, București, 1994
War and Peace in Ancient and Medieval History, (eds. P. de Souza, J. France),
Cambridge, 2008, p. 22-81

Săptămâna 3. Curs 3. Propagandă și discurs politic. Adevăr și fals în managementul conflictului militar în antichitate

Concepte de bază, cuvinte cheie: audiență și receptare, imaginar și limbaj, propagandă, discurs politic, imaginar, opinie publică

Bibliografie:

- C.J. Howgego, *Istoria antică prin monede*, Cluj-Napoca, 2005. Cap. 4
N. Hannestad, *Monumentele publice ale artei romane*, vol. I-II, București, 1989. Cap. 2-5
P. Zanker, *The power of images in the Age of Augustus*, Ann Arbor, 1990

Săptămâna 4. Curs 4. Stat, societate și conflictul militar

Concepte de bază, cuvinte cheie: stat, comunitate, ierarhie socială și militară, factor decizional, instituțiile statului

Bibliografie:

- The Cambridge History of Greek and Roman Warfare*, (eds. P. SABIN, H. van WEES, M. WHITBY), Cambridge, 2008, p. 248-299; 461-516
S. Chrissanthos, *Warfare in the Ancient World*, Washington, 2008
F. de Coulanges, *Cetatea antică*, București 1984
V.D. Hanson, *The wars of the Ancient Greeks. And their Invention of Western Military Culture*, London, 1999, p. 17-29
I. Shawn, *Egyptian warfare and weapons*, Princes Risborough, 1991
M. van Creveld, *The art of war. War and military thought*, London, 2000
A. Goldsworthy, *Roman Warfare*, London, 2000

Săptămâna 5. Curs 5. Parta victoriis pax: Cetatea și împăratul roman – peacemakers?

Concepte de bază, cuvinte cheie: peacemaker, limbaj și imaginar, stipendii

Bibliografie:

- F. de Coulanges, *Cetatea antică*, București 1984
War and Peace in Ancient and Medieval History, (eds. P. de Souza, J. France),
Cambridge, 2008, p. 76-106
B. Dignas, E. Winter, *Rome and Persia in Late Antiquity. Neighbours and Rivals*,
Cambridge, 2007, p. 9-37

Săptămâna 6. Curs 6. Diplomația: tratate, aliați și inamici în lumea antică

Concepte de bază, cuvinte cheie: tratat, aliat, inamic, neutralitate, credibilitate, relații internaționale.

Bibliografie:

B. Dignas, E. Winter, *Rome and Persia in Late Antiquity. Neighbours and Rivals*, Cambridge, 2007, p. 1-6; 119-151
War and Peace in Ancient and Medieval History, (eds. P. de Souza, J. France), Cambridge, 2008, p. 6-75

Săptămâna 7. Curs 7. Spionajul în lumea antică

Concepte de bază, cuvinte cheie: spionaj, agent - *frumentarius*, subterfugiu, risc, acoperire

Bibliografie:

J.A. Richmond, Spies in Ancient Greece, *Greece & Rome*, 2, 45/1, 1998, p. 1-18
R.M. Sheldon, *Intelligence Activities in Ancient Rome. Trust the Gods but Verify*, Routledge, 2005

Săptămâna 8. Curs 8. Reformă și revoluție în sistemele militare antice

Concepte de bază, cuvinte cheie: politică mutuală, sistem militar, reformă militară, revoltă, război, răscoală.

Bibliografie:

The Cambridge Ancient History, 2nd edition, vol. XII. *The Crisis of Empire, A.D. 193–337* (eds. A.K. Bowman, P. Garnsey, A. Cameron), Cambridge, 2005, p. 1-27; 110-119; 158-161

V.D. Hanson, *The wars of the Ancient Greeks. And their Invention of Western Military Culture*, London, 1999

A.S. Bradford, *With Arrow, Sword, and Spear. A History of Warfare in the Ancient World*, London, 2001

Săptămâna 9. Curs 9. „Rector Orbis!” – combinația eficientă între conflictul militar și managementul său

Concepte de bază, cuvinte cheie: diversiune politică, subterfugiu, globalizare, dominație mondială

Bibliografie:

B. Dignas, E. Winter, *Rome and Persia in Late Antiquity. Neighbours and Rivals*, Cambridge, 2007

A.S. Bradford, *With Arrow, Sword, and Spear. A History of Warfare in the Ancient World*, London, 2001, p. 61-122; 165-272

War and Peace in Ancient and Medieval History, (eds. P. de Souza, J. France), Cambridge, 2008, p. 6-119

Săptămâna 10. Curs 10. Columna lui Traian sau conflictul militar ca diversiune politică

Concepte de bază, cuvinte cheie: diversiune politică, subterfugiu, manipulare,

Bibliografie:

C.J. Howgego, *Istoria antică prin monede*, Cluj-Napoca, 2005. Cap. 4

N. Hannestad, *Monumentele publice ale artei romane*, vol. I-II, București, 1989. Cap. 2-5

P.J.E. Davies, The Politics of Perpetuation: Trajan's Column and the Art of Commemoration, *American Journal of Archaeology*, 101/1, 1997, p. 41-65.

G.A.T. Davies, Topography and the Trajan Column, *The Journal of Roman Studies*, 10, 1920, p. 1-28.

Săptămâna 11. Curs 11. De la Odiseu la Constantin cel Mare – rolul personalităților istorice în managementul conflictului militar

Concepte de bază, cuvinte cheie: personalitate istorică, abilitate politică și militară, astrologie

Bibliografie:

B. Dignas, E. Winter, *Rome and Persia in Late Antiquity. Neighbours and Rivals*, Cambridge, 2007

V.D. Hanson, *The wars of the Ancient Greeks. And their Invention of Western Military Culture*, London, 1999

War and Peace in Ancient and Medieval History, (eds. P. de Souza, J. France), Cambridge, 2008, p. 6-119

Săptămâna 12. Curs 12. „Nihil nove sub sole!” – managementul conflictelor militare de azi în lumina celor de ieri

Concepte de bază, cuvinte cheie: paralelism, similitudine, identic, diferit.

Bibliografie:

B. Dignas, E. Winter, *Rome and Persia in Late Antiquity. Neighbours and Rivals*, Cambridge, 2007

N. Hannestad, *Monumentele publice ale artei romane*, vol. I-II, București, 1989. Cap. 2-5

War and Peace in Ancient and Medieval History, (eds. P. de Souza, J. France), Cambridge, 2008

D. Peters, *Conflict prevention and crisis management the role of NATO*, http://www.luisedruke.com/luise/book_thess/peters_529_540.pdf

P.K. Baev, Russia's Conflict Management Policy and the Patterns of Instability in the Wider Caspian Area (Draft paper for the workshop of the Failed States and Regional Insecurity program PRIO, November 30 – December 1, 2006) (pdf. version)

V.A. Kremenyuk, Conflict Management in the 21st Century: New Challenges, Adequate Responses, *Points Network Newsletters* 18/2002, p. 1-3

Săptămâna 13. Curs 13. Contrafacerea „artistică” a managementului conflictului militar – istoria antică prin film

Concepte de bază, cuvinte cheie: contrafacere, fals, regizare, defect

Bibliografie:

M. Junkelmann, *Hollywoods Traum von Rom. 'Gladiator' und die Tradition des Monumentalfilms*, Mainz, 2004

Spartacus. Film and History, (ed. M.M. Winkler), Blackwell, 2007

A. Ward, *The Movie "Gladiator" in Historical Perspective*, University of Connecticut, 2001

Săptămâna 14. Curs 14. „What if ?” sau ce ar fi fost dacă managementul

conflictului militar ar fi fost mereu aplicat cu succes

Concepte de bază, cuvinte cheie: creștere și descreștere politică; evitarea conflictului militar, lider politic și militar

Bibliografie:

Alternate History Novels Set in Ancient Rome; Germanicus Trilogy, Belisarius Series, Lest Darkness Fall, Roma Eterna, Gunpowder Empire, 2010

VII. Bibliografie opțională

C. von Clausewitz, *On War*, Oxford, 2007

R. Cowley, *The Reader's Companion to Military History*, Houghton-Mifflin Trade and Reference 1996

J.L. Lendon, *Soldiers & Ghosts. A History of Battle in Classical Antiquity*, Yale, 2005

A. Santosuosso, *Soldiers, Citizens, and the Symbols of War From Classical Greece to Republican Rome, 500-167 B.C History and Warfare*, Westview Press, 1997

M. Neiberg, *Warfare in World history*, Routledge, 2001

VII. Modul de evaluare:

Examen final cu pondere 100 % din nota; 4 puncte din oficiu. Examenul final va consta dintr-o lucrare scrisă.

VIII. Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:

Prezența la ore: opțional

Condiții de prezentare la examen: Parcurgerea a cel puțin 25% din bibliografia opțională.

Modalități de recuperare: în funcție de situația existentă.

Frauda la examen: se sancționează cu eliminarea din examen

Contestațiile: se rezolvă de către titularul cursului.